

PÕHJARANNIK

Ehituse riskid

Tänases Põhjarannikus kirjeldatud lugu sellest, kuidas Sillamäe linn jäi ilma veerand miljonist eurost, mis talle seaduse järgi kuulub, näitab ilmekalt, missugused riskid on peidetud ehitusega seotud hangetesse. Selge, et keegi ei saa garanteerida, et firma, kes võidab hanke, on võimeline lubatud tööd edukalt ja viperuseta ära tegema. Ehitushangetega on viimastel aastatel olnud Ida-Virumaal probleeme mitmetel objektidel, olgu jutt siis Narva kolledžist või Kohtla-Järve Järve gümnaasiumi staadionist. Küll pole ehitaja hakkama saanud, küll on keegi lepingut rikkunud jne.

Sillamäe juhtum on aga järjekordne näide sellest, kuidas riigihangetel valitsev odavuse võistlus võib hiljem kalliks maksma minna. Juba seadusest tulenevalt on hankevõidu põhikriteeriumiks madal hind. Mis tähendab riski, et ehitaja ei mahu hiljem lubatud pakkumise piiresse ning kas jalutab objektilt minema või hakkab raha juurde küsima, nagu juhtus Sillamäe kultuurikeskuse puhul. Muidugi on omavalitsusel põhjendatud õigus nõuda järgalt lepingu täitmist, sest iga maksumaksja euro on ju arvel. Ent praegusel juhul läks kogu see lugu maksumaksjale veelgi kallimaks ning raha tagasi pole samuti enam kelleltki küsida, sest ehitusfirma, kellega asju aeti, läks hingusele.

Ainus võimalus riske maandada on nõuda hankes osalejatelt panga garantiid. See muidugi tõstab pakkumiste hinda, aga enamik kindlustuslepingutestki sõlmitakse seetõttu, et keegi võib juhtuda ja selle eest tuleb maksta.

ÜKS KÜSIMUS

MIKS ON REMONDITUD TEEL JUBA PRAOD?

Tallinna-Narva maanteel on Kohtla-Järve juurest Tallinna poole mullu renoveeritud teekattes taas ilmunud põikpraod, nagu ka enne eelmist põhjalikku taastusremonti.

Maanteeameti Ida regiooni hooldeosakonna juhtivinsener RAINER KULDMAA:

Kui seal aastaid tagasi ka tee alumistes kihtides remonti tehti, siis projekteriti sinna tsementstabiliseeritud alus. Selle materjali iseloom on selline, et teda tuleb väga täpselt doseerida, muidu muutub materjal liiga jäigaks, kuid nii täpselt doseerida pole paraku võimalik. Need praod olid projekterimise käigus sinna sisse kodeeritud ja minu teada ei ole maanteeamet enam seda tehnoloogiat kasutanud. Kui seal nüüd teekatet uuendati, siis oli meile teada, et praod ilmuvad taas. Kevald freesitakse need praod ja täidetakse spetsiaalse mastiksiga, mis ei lase veel teekattes imbuda ning seda lõhkuda. See peaks mõneks aastaks probleemi lahendama.

TOIMETUS

Peatoimetaja:
ERIK GAMZEJEV 335 4454
Sekretär:
LEA KIISKÜLA 335 4444
info@pohjarannik.ee
Faks 335 4441
Tegevtoimetaja:
ERIK KALDA 335 4453
Ajakirjanikud
IRINA KIVISELGE 335 4448
TEET KORSTEN 335 4465
KÜLLI KRIIS 335 4442
PEETER LILLEVÄLI 335 4464
TIIA LINNARD 335 4451
ILJA SMIRNOV 356 6652
GERJU ROMANOVITŠ 335 4443
SIRLE SOMMER-KALDA 335 4452
NIINA VOROPAJEVA 335 4447

Reklaamiosakond
ÜLLE METSAR 335 4450
LY KÕRVEK 335 4456
RIINA ALLSAAR 335 4445
PILLE PAJUR 335 4457
Reklaamiküljendaja:
SVETLANA TSUPSMAN 335 4461
Küljendaja:
ANNE KEEDUS 335 4461
Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:
41532 Jõhvi, Rakvere 8,
telefon 335 4456.
E-post: reklaam@pohjarannik.ee
Narvas: Kerese 3 (III korrus).
E-post: prnarva@pohjarannik.ee

Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK
Trükitud trükikojas Trükis

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse prn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Ettevaatust – haldusreform!

Keegi pole vaidlustanud haldusreformi vajalikkust, sest kõik on juba ammu mõtetust jahumisest tüdinunud. Sestap ongi – tehke lõpuks ometi ära!

Mõnetine omavalitsuste volikogude peataolek on asendunud lõpuks tegevustega; volikogud on hakanud sundliitmise hirmus tegema naabritele liitumissetpanekuid. Vabatahtlikult, teadmata, kuhu välja jõutakse...

Valitsuskalitsiooni pakutud haldusreform pole oma silust midagi muud kui omavalitsustele tehtud ettepanek anda vabatahtlikult koalitsioonile võimalus riigihalduse radikaalseks tsentraliseerimiseks ning omavalitsusliku elukorralduse marginaliseerimiseks ja praktiliseks lõpetamiseks. Kes vaevald haldusreformi dokumentidega tutvuma, leiab pea, et omavalitsusüksused muudetakse reformi käigus teeninduskoombinaadi- või majavalitsusetaoliseks üksusteks.

Lugeja võib ju vastu vaielda, et valitsuse soov on siiras. Ega ikka ole küll! Reformikavas pole tõsiselt võetavat peatükki, mis kajastaks omavalitsust pärast reformi lõppemist. Ja pole midagi imestada, sest Eestil puudub tõsiselt võetav omavalitsuspoliitika ja regionaalpoliitika.

Vabariigi valitsus pole viimastel aastatel suutnud omavalitsusliitudega isegi partnerluslepingut sõlmida. Peamine tüliõun oli omavalitsuste rahastamine. Probleem, mis haldusreformimise käigus optimeeritakse... lõplikult. Sest omavalitsustele soovitakse panna üha uusi ja uusi kohustusi ilma vajalike ressurssideta.

Paraku ootab sama saatus ka omavalitsuslikku elukorraldust, kui omavalitsuste volikogud haldusreformi kavade vahelt ei oska endile sobivat tulevikupilti kokku seada.

Vaatamata valitsuse suutmatusele piiritleda-eristada riigi juhtimistasandit omavalitsuslikust, samuti riigi territoriaalselt jaotumist allüksusteks, on tõsiasi, et peataolek peab lõppema. Mitu valda oleks Eestile paras ning keda kellega ja kuidas ühen-

AVO BLANKIN, VABAERAKOND, PENSIONÄR

Riigi omavalitsuspoliitika muutuse nurgakivi võiks olla üksikisiku tulumaksu tunnistamine 100protsendiliselt omavalitsuste tulubaasi osaks.

dada, on praegu omavalitsuste endi teha.

Kuna reformikava on välja pakunud vabatahtlikele liitujatele "porgandeid" – liitumispriemiumid ja koondatavatele kompensatsioonid –, võiks liituvad omavalitsused kõik pakutu vastu võtta. Seda enam, et ka valitsuskalitsioon ise ei tea, mis pärast saama hakkab. Sestap võtke omaks haldusreformi kätetud kriitikumid ja liituge vähemalt 11 000 elanikuga omavalitsusteks (ning kasseerigem 10 eurot elaniku kohta ja 250 000 eurot uue 11 000 elanikuga omavalitsuse eest).

Kuid... liituge nii, et liituvad vallad/linnad säiliks "eos" oma piirides osavaldadena (oma osavolikogudega) liitumislepingu alusel. Miks vajame alternatiivi? Eks ikka selleks, et reformimise käigus koos pesuveega last (loe: kodaniku tasemel omavalitsust) välja ei visataks... Et seda ei juhtuks, on enesestmõistetav, et volinikud valitaks asumipõhiste valimisringkondades.

Omavalitsused olid ja peavad jääma eesti kultuuriväärtuse kandjaks. Pean mõistlikuks olemasolevat omavalitsuslikku toimivat osa mitte lammutada, vaid anda ühineolek peab lõppema. Mitu valda oleks Eestile paras ning keda kellega ja kuidas ühen-

KIRJAD

SOOJUSEST ARVUDES

Kolmapäevases Põhjarannikus ilmunud artikkel "Küttesüsteemide arendamine ja tekitatud õudu" tekitab tahtmist sõna sekka öelda.

Soe tuba on tänapäeval nagu luksuskaup. Külmetada ei taha ega tohi, aga kulutusi soojusele tuleb hoollega jälgida.

Kindlasti tuleks püüda tasakaalustada kortermajade keskküttesüsteemi ventiilide vahetusega keldrites. Nendega saab reguleerida pistikute tagasivoolusid, et kõigis korterites ühesugune temperatuur saavutada.

Tänapäeva automatika soojusregulaatorid annavad

remaastumisele ning väljarände. Samuti tagada rahvaarvukuse tõusu. Ääremaastumine on tõsiasi: 2014. aastal oli Tallinna ja Harjumaa osakaal kogu Eesti SKT-s 62 protsenti.

Omavalitsuste ühistegevuse eesmärk on ühiste poliitika, piirkondlike ja regionaalsete probleemide koostöö lahendamine, lähtudes majanduslikust otstarbekusest ja perspektiivsetest kaalutlustest.

Pragmaatilistel kaalutlustel on vaja täpsustada olulisemaid ühistegevusi ja suundumusi:

- * koolivõrk ja lasteaedade-koolide võrk, koolide ülalpidamine, põhihariduse täielik ja lõplik korraldamine;
- * terviseasutuste ja vanurite hooldekodude võrk, terviseasutuste ja hooldekodude ülalpidamine;
- * ettevõtluspoliitika kujundamine, koordineerimine ja ettevõtluse taristute arendamise toetamine;
- * kultuuri- ja kehakultuuripoliitika kujundamine ning arendamine, kultuuri- ja spordirajatiste ülalpidamine;
- * arhitektuuri-, planeeringute, ehitusjärelvalve- ja maakorralduse;
- * avaliku korra kaitse, päästeteenistuse ja keskkonnakaitse koordineerimine;
- * energia- ja soojusmajanduse koordineerimine;
- * omavalitsuste ja riigihangete omavalitsuste hangete tingimused peakid omavalitsused kehtestama ise;
- * maa- ja metsamajanduspoliitika kujundamine ning rakendamine;
- * teede korrahoold ja ühis-transporti korraldamine jne.

Loomulikult on eeltoodu võimalik vaid siis, kui Eesti riik seda soovib ja omavalitsusi partnerina aktsepteerib. Riigi omavalitsuspoliitika muutuse nurgakivi võiks olla üksikisiku tulumaksu tunnistamine 100protsendiliselt omavalitsuste tulubaasi osaks. Kusjuures ümberjaotus arvestaks elanike asustustihedust ja riigi keskmist nn pearaha; ümberjaotusvalem tuletatakse omavalitsuste liidu eestvõttel ja koostöös riigiga.

Postimees kirjutab, et justiitsministerium avalikustas eile kuritegevuse statistika 2015. aasta kohta, mille järgi on vähenenud kuritegevuste arv Eestis. Samas loob statistika mõne näitaja puhul petliku pildi, kuna 2015. aastal kerkis piir väär- ja kuriteole vahel 64 eurot 200 eurole. Nii registreeriti 2015 Eestis 32 500 kuritegu, mida on ligi 5000 võrra vähem kui aasta varem. See kahanemine tulenebki paljus standardite muutmise tõttu. Samas on kahtlemata viimastel aastatel vähenenud kuriteole läbi hukkunute arv. 2015. aastal mõrvati või tapeti Eestis 40 inimest, mis on näiteks kaks korda vähem kui 2012. Mõrvad ja tapmised on oluline kuritegevuse indikaator, sest need on enam-vähem kõigis riikides määratletud mõrvana või tapmisena ega jää registreerimata. Samas on suurenenud vägivallakuritegevuste arv. Võib-olla tasuks nendest näitajatest rohkem rõhutada, et Eesti inimesed tajuvad, et elu on turvaliseks muutunud, samuti usaldust korrakaitseorganite suhtes.

Eesti elanike usaldus poliitsei- ja piirivalveametite vastu on kõrge juba aastaid, 2015. aasta lõpul oli see näitaja näiteks 86%. ja sellest ka suured küttearved. Kredexi kraadpäevadega saab tutvuda internetis nende kodulehel ja sealne jutt on küllaltki arusaadav. Maja soojusmooturit tuleb kontrollida lihtsa valemiga: Delta T x vool (liitrit tunnis) : 860 = võimsus (kW). Kõiki neid arve näitab maja soojusmootur ja kui jagatis klapib, on mootur korras.

Majade soojustamine, ventilatsioonüsteemide loomine ja kaheturüstusteemide väljaehitamine on juba kulukas ettevõtmine, aga seda tasuks teha!
REIN RAHUOJA,
KÜ Jõhvi Viru juhatuse liige

PÄEVA LAUSE

"Elasime üle Hruštšovi maisi, elame üle ka praeguse absurдитеatri."

Sillamäe sadama omanik Tiit Vähi on Ida-Virumaa kui tööstuspiirkonna tuleviku suhtes optimistlik.

(Maaleht, 4. veebruar)

LEHED EILE

ÄRIPÄEV on kahe käega selle poolt, et sõja jalust päevatele ukrainlastele tuleb varjupaika anda. Eesti Ekspress tõi avalikkuse ette sisenisteeriumi asekancleri Erkki Koorti niimetatud mõttepaberi, mis liikleb praegu poliitikute vahel. Toimetusele on lähedane Koorti pragmaatiline mõtteviis. "Me peame vaatama 20-30 aastat ette ning selles ajaperspektiivis on sisseränne vältimatu," kirjutab Koort. Ta rõhustab tõhusa keeleõppe vajadust ja märgib õigesti, et tulevaid ukrainlasi on siin eesootamas oma kogukond, mis teeb sulandumise lihtsamaks. Pluss eestlaste ja ukrainlaste ühine minevik ja samasugune tööharjumus, mis teeb sulandumise lihtsamaks. Aga eelkõige: me vajame hädasti rahvaarvu suurenemist nii rahva püsimise kui ka tööjõuturu seisukohalt.

Sõja jalust põgenevatele ukrainlastele abikätt ulatades mõtleksime ühtlasi ikka ka iseendale. Ukrainlaste eelistamine oleks pragmaatiline samm. See aga ei tähenda, et peaksime pagulaskvoodi uuesti kõne alla võtma. Kvoot tuleb täis võtta, see on klaar. Ja miks mitte üle sellegi.

POSTIMEES kirjutab, et justiitsministerium avalikustas eile kuritegevuse statistika 2015. aasta kohta, mille järgi on vähenenud kuritegevuste arv Eestis. Samas loob statistika mõne näitaja puhul petliku pildi, kuna 2015. aastal kerkis piir väär- ja kuriteole vahel 64 eurot 200 eurole. Nii registreeriti 2015 Eestis 32 500 kuritegu, mida on ligi 5000 võrra vähem kui aasta varem. See kahanemine tulenebki paljus standardite muutmise tõttu.

Samas on kahtlemata viimastel aastatel vähenenud kuriteole läbi hukkunute arv. 2015. aastal mõrvati või tapeti Eestis 40 inimest, mis on näiteks kaks korda vähem kui 2012. Mõrvad ja tapmised on oluline kuritegevuse indikaator, sest need on enam-vähem kõigis riikides määratletud mõrvana või tapmisena ega jää registreerimata. Samas on suurenenud vägivallakuritegevuste arv. Võib-olla tasuks nendest näitajatest rohkem rõhutada, et Eesti inimesed tajuvad, et elu on turvaliseks muutunud, samuti usaldust korrakaitseorganite suhtes.